Lieta Nr.C12283816

# SPRIEDUMS
## LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Krāslavā 2016.gada 31.oktobrī

Daugavpils tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Stivriņa
ar sekretāri I.Bidzāni,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Lāčplēša ielā 19, Krāslavā/pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par piedzīto uzturlīdzekļu apmēra samazināšanu.

## Aprakstošā daļa

2016.gada 27.jūlijā /pers. A/ (turpmāk - „prasītājs") cēla Daugavpils tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk – „atbildētāja") par piedzīto uzturlīdzekļu apmēra samazināšanu. Prasības pieteikumā norādīts, ka ar Daugavpils tiesas 2016.gada 4.februāra spriedumu no prasītāja par labu atbildētājai piedzīti uzturlīdzekļi bērna /pers. C/ uzturēšanai 142,29 *euro* ik mēnesi no 2016.gada 4.februāra līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām. Uz doto brīdi prasītāja materiālai stāvoklis ir ļoti smags: viņš ir bezdarbnieks, viņam jāuztur vēl divus nepilngadīgos bērnus /pers. D/ un /pers. E/. Bērna /pers.D/mātei bērna uzturam viņš maksā uzturlīdzekļus ne mazāk par 41 *euro* ik mēnesi. Bērns /pers.E/dzīvo kopā ar savu mati un prasītāju, kas sedz uzturlīdzekļus un apmaksā izdevumus, kas saistīti ar dzīvokļa uzturēšanu un komunālos maksājumus par šo dzīvokli. Bez tam prasītājs vēl maksā kredītus un kredītprocentus. Atbildētājai prasītājs var maksāt tikai 50 *euro* katru mēnesi, līdz ar to krājas uzturlīdzekļu parāds. Lūdz tiesu samazināt prasītājam maksājamo uzturlīdzekļu apmēru par labu /pers. B/ dēla /pers. C/ uzturam līdz 30% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar pieteikuma iesniegšanas dienu un līdz bērna pilngadībai. Norādīja, ka nepiekrīt mediācijas izmantošanai.

Atbildētāja/pers.B/ 2016.gada 16.augustā Daugavpils tiesā iesniedza paskaidrojumu, kurā norādīja, ka prasību atzīst un piekrīt samazināt uzturlīdzekļu apmēru līdz 30% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar prasības iesniegšanas dienu un līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Prasītājs/pers. A/ tiesas sēdē prasību uzturēja pēc prasības pieteikumā norādītajiem motīviem, paskaidroja, ka joprojām ir bezdarbnieks, viņam nav patstāvīgu ienākumu, uztur trīs nepilngadīgus bērnus, lūdza apmierināt prasību un samazināt maksājamo uzturlīdzekļu apmēru par labu /pers. B/ dēla /pers. C/ uzturam līdz 30% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar pieteikuma iesniegšanas dienu un līdz bērna pilngadībai.

Atbildētāja/pers.B/ uz tiesas sēdi neieradās, par tiesas sēdi atbildētājai paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Atbildētāja nav tiesai paziņojusi par neierašanās iemesliem, nav lūgusi atlikt lietas izskatīšanu. Atbildētājai adresētie dokumenti nosūtīti uz deklarēto dzīvesvietas adresi. Līdz ar to atzīstams, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 56.$^{1}$ panta otrās daļas prezumpcijai dokumenti atbildētājai izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

Novērtējot minētos apstākļus, tiesa atzīst, ka nav konstatēti Civilprocesa likuma 209.-210.pantā noteiktie lietas izskatīšanas atlikšanas iemesli, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem lietu iespējams izskatīt bez atbildētājas piedalīšanās.

## Motīvu daļa

Noklausoties prasītāju, novērtējot atbildētājas rakstisko paskaidrojumu, pārbaudot un izvērtējot lietas materiālus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Lietā esošā /pers. C/ dzimšanas apliecība /apliecības numurs/ apliecina, ka prasītājs un atbildētāja ir nepilngadīgā bērna vecāki.

Ar Daugavpils tiesas 2016.gada 4.februāra spriedumu no prasītāja par labu atbildētājai piedzīti uzturlīdzekļi bērna /pers. C/ uzturēšanai 142,29 *euro* ik mēnesi no 2016.gada 4.februāra līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Tiesa atzīst, ka spēkā stājies tiesas spriedums par piespriestiem periodiskiem maksājumiem, neierobežo tiesības tam vecākam, kurš maksā līdzekļus bērna uzturam, strīdus gadījumā, mainoties apstākļiem, vērsties tiesā ar prasību par uzturlīdzekļu apmēra samazināšanu, tāpēc prasītājs ir tiesīgs sniegt prasību tiesā par uzturlīdzekļu apmēra samazināšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta nosacījumiem vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Uzturlīdzekļu sniegšanas pienākums primāri saistīts ar vecāku mantas stāvokli un šim stāvoklim atbilstošu bērna nodrošinājumu, lai, nosakot uzturlīdzekļa apmēru, maksimāli tiktu nodrošinātas bērna intereses. Likumdevējs nav ierobežojis nosakāmo uzturlīdzekļu apjomu, izņemot minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus. Katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai jānodrošina uzturlīdzekļi 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, savukārt, katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" minimālā mēnešalga no 2016.gada 1.janvāra sastāda 370 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Tiesa konstatē, ka starp pusēm nav strīda par atbildētāja pienākumu maksāt uzturlīdzekļus bērnam, bet gan par to apmēru. Prasītājs lūdz samazināt

piedzītos uzturlīdzekļus līdz minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kādu ir noteicis Ministru kabinets.

No Nodarbinātības valsts aģentūras Daugavpils filiāles 2015.gada 6.janvāra lēmuma Nr.150106-60pies1 izriet, ka prasītājam ar 2016.gada 6.janvāri piešķirts bezdarbnieka statuss.

No lietas materiālos esošās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2016.gada 6.jūlija izziņas Nr.16/1347340 izriet, ka prasītājam laika periodā no 2016.gada janvāra līdz 2016.gada jūlijam apdrošināšanas iemaksas nav reģistrētas.

Izvērtējot lietas materiālos esošos prasītāja norēķinu konta pārskatus, tiesa secina, ka prasītājs no 2016.janvāra līdz 2015.gada jūnijam katru mēnesi ir pārskaitījis atbildētājai 50 *euro*, ka maksājuma pamatojumā norādot,- par bērna uzturēšanu.

No 2016.gada janvāra līdz 2016.gada maijam prasītājs ir veicis regulāros naudas pārskaitījumus /pers. F/, kā pamatojumu joprojām norādot,- par bērna uzturēšanu-, katru mēnesi 41 *euro*, bet 2016.gada jūnija mēnesī pārskaitīja 50,00 *euro*.

No prasītāja norēķinu konta pārskata izriet, ka prasītājs ir veicis regulāros maksājumus kredīta dzēšanai.

No tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem un lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem izriet, ka bērns /pers. C/ dzīvo kopā ar atbildētāju, savukārt, prasītājs sniedz materiālo palīdzību bērna uzturam. Atbildētāja norāda, ka piekrīt samazināt uzturlīdzekļu apmēru līdz 30% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar prasības iesniegšanas dienu un līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Novērtējot minētos pušu argumentus, lietā gūtos pierādījumus par prasītāja mantisko stāvokli, tiesa atzīst, ka atbilstoši taisnīguma un samērīguma principam jāsamazina piedzīto uzturlīdzekļu apmēru līdz 30% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar prasības iesniegšanas dienu un līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Civilprocesa likuma 93.pants nosaka, ka katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam ir jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10.pantā deklarēto sacīkstes principu pierādījumus vāc un iesniedz puses, līdz ar to pierādīšanas pienākums vienādā mērā attiecas uz abām pusēm, kā tas arī paredzēts šā likuma 93.panta pirmajā daļā.

Izvērtējot lietas izskatīšanā gūtos pierādījumu, tiesa secina, ka saprātīgi un taisnīgi samazināt piedzīto uzturlīdzekļu apmēru līdz 30% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar prasības iesniegšanas dienu – 2016.gada 27.jūliju un līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Ar Daugavpils tiesas tiesneses 2016.gada 1.augusta lēmumu /pers. A/ atbrīvots no ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu un valsts nodevas 71,14 *euro* samaksas par prasības pieteikumu par piedzīto uzturlīdzekļu apmēra samazināšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 8.punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos ir atbrīvoti atbildētāji lietās par tiesas piespriesto uzturlīdzekļu samazināšanu bērnam vai vecākam.

## Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 35., 41., 42., 43., 97., 193., 195.pantu, tiesa

**nosprieda:**

Prasību apmierināt pilnā apmērā.

Samazināt no /pers. A/ piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru. Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas sākot ar 2016.gada 27.jūliju līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Ar 2016.gada 27.jūliju pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu pēc 2016.gada 4.februāra Daugavpils tiesas sprieduma lietā Nr.C12194315 izdotā izpildu raksta pēc tā pilnīgas izpildes.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Tiesnese I.Stivriņa